

DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:
Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22, telefon 2326.
Podružnice: Ljubljana VII, Zadrugi dom — Celje, Delavska
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za imo-
zestvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane Din 1.—. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda Din 1.—. V oglasnem delu stane ve-
litna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 27.

Sobota, 4. aprila 1931.

Leto VI.

Senca nad malikom kapitalizmom.

Mnenje meščanskega znanstvenika in kapitalista.

Po dunajskem radio je nedavno predaval profesor Verner Sombart, najznamenitejši meščanski gospodar-
ski teoretik in sociolog Nemčije, ter je sam imenoval to predavanje »Le-
ta kapitalistične levitve«. Rekel je, da prehaja kapitalizem iz svoje naj-
bolj cvetoče dobe v dobo ostare-
losti in ohromelosti, torej res v do-
bo levitve (Wechseljahre). Kapita-
lizem se je tako izpremenil, da mu
bo danes komaj še mogoče, rešiti se
s svojimi dosedaj običajnimi pomoč-
ki iz krize. Današnja družba živi v
pozni dobi kapitalizma ter obenem
v zgodnji dobi bodočega novega go-
spodarskega reda.

Tako presoja najslavnejši učenjak
Nemčije življensko zmožnost kapita-
lizma. Toda ob istem času se ogle-
ša isti pesimizem iz povsem drugega
tabora, odkoder bi ga bili še manj
pričakovali. Tudi bančni kapital
pričenja dvomiti v božanstvenost
kapitalizma in celo najbolj zakrknje-
ni protimarksisti, pričenjajo uvide-
vati bližajoči se konec kapitalistične
slave, ki ni več daleč. Tako je imela
nedavno britsko-ogrška banka svoje
letno zborovanje. Govoril je na zbor-
ovanju tudi predsednik te banke in
povedal stvari, ki so naravnost pre-
senetile, ker so bile povedane prav
na Ogrskem.

Predsednik je izjavil:

Po vsem svetu pada konzum.
Konzum in produkcija ne držita ko-
raka. Med ponudbo in zahtevo je
nastalo usodno nesorazmerje. Tudi
produkcija zlata na svetu ni koraka-
la z vedno večjo potrebo kapitala.
Na produkcijskem trgu se je kriza
vedno bolj zaostrovala. Danes že
lahko govorimo o krizi v žitni, ka-
vini in pavoljni produkciji. Krizo
postruje število nezaposlenih, ki
štejejo že okoli 20 milijonov oseb,
in ki v večini držav silno obremenju-
jejo proračun. Proti svetovni krizi, je
gospodarsko tako majhna enota, ka-
kor je Ogrska, brez moči. Kapitali-
stično gospodarstvo pa povrhutega
na prav nevaren način izziva ruski
bolševizem. Odločitev pade v pri-
hodnjih letih. Če se bodo države
sveta pod vodstvom Amerike zave-
dale svojih solidarnih interesov, se
utegne najti izhod. Če se bo pa ho-
dilo po dosedanjih krivih potih med-
sebojnega oškodovanja, groženj, pri-
pravljanj na vojno, potem bo konec
samoobrambene moči, konec kapita-
lističnega družabnega in produkcij-
skega reda. Potem bi bil kapitali-
zem zrel, da pade in bi moral napra-
viti prostor novi produkciji po na-
črtu in pod mednarodnim vodstvom
stoječemu kolektivistično-sociali-
stičnemu družabnemu in gospodar-
skemu redu.

Tak govor na Ogrskem! Zakaj
moža takoj ne vtaknejo za ključav-
nico zaradi komunistične propagan-
de? Gotovo bi bilo težko postopati
proti takemu »komunistu« z ječo in
torturo. Zakaj mož, ki je to govoril,
je grof Emerik Karoly, zet državne-
ga upravitelja Nikolaja Horthyja na
Ogrskem. Če je občutek, da se za-
temnjuje malikovalski kapitalizem,
zašel že v te kroge, če celo sam
Horthy in njegova okolica, torej ena
najjačjih barijer proti socializmu,
pričenja dvomiti, ali je sploh še mo-
goče okrevanje kapitalizma, tedaj
sme delavsko gibanje, kakor trpi ob
sedanji gospodarski krizi, zajemati

Štiri evropske demokracije naj sodelujejo.

Dr. Renner, prvi kancler avstrijske republike o nemško-avstr. pogodbi.

Avstrijski socialno-demokratski
poslanec dr. Renner je na povratku
iz Berlina, kjer je predaval in ne-
dvomno razpravljal s sodrugi o kon-
fliktu zaradi nemško - avstrijskega
dogovora, izjavil zastopniku »Pra-
ger Tagblatta« naslednje:

Zunanje težave.

Obžalovati je, da je bil ves na-
črt carinske unije v obliki prve ob-
jave nedvomno prenapljen in da je
napravil napačen vtisk. Ne gre za
priključitev, ki se je tako boje, am-
pak le za carinsko unijo, ki, kakor
pač vedno in vedno zatrujejo na
obeh straneh, naj seže preko obeh
teh dveh držav ter se približa čim-
prej in čim popolneje panevropske-
mu idealu. Socialno - demokratska
stranka v Nemčiji in v Avstriji sta
odločeni, evropsko gospodarsko po-
litiko, ki kljub vsem bolj ali manj
dobro zamišljenim konferencam —
spominjam na evropsko in carinsko
mirovno konferenco, ki sta pravza-
prav minili brez uspeha — ni prišla
korak naprej, tirati dalje. Nihče naj
se ne vznemirja; tu ni prav nika-
kršnega ofenzivnega načrta.

O razširitvi carinske unije na druge
države.

Menim, da bi bilo potrebno, da se
združijo štiri demokracije Evrope,
Francija, Nemčija, Avstrija in Če-
hoslovaška. Socialna demokracija je
na sporazum narodov in združenje
»stavila« ter hoče na to srečko za-
deti in mora zadeti. Krvavela je za-
radi tega in prinašala žrtve, od des-

ne in leve, od nacionalnih socialistov
in komunistov so jo sumili in iz-
merjali, ona pa hoče in bo poka-
zala, da je nje pot prava. Ne sme se
vedno samo ust zaokrožati, ampak
končno se mora tudi zvižgati.

Politika sredstvo.

Politični predpogoji naj strnitev
olajšajo, zakaj jasno je, da demo-
kracija z demokracijo lažje raz-
pravlja.

Z Rumunijo se pogaja Nemčija
samo glede trgovinske pogodbe, ne
pa carinske unije.

Združenje Nemčije in Francije.

Gospodarsko zedinjenje Nemčije
in Francije ni danes samo mogoče,
ampak je vsem odločujočim gospo-
darjem takorekoč zahteva, odrešilni
program. Tu mislim predvsem na
Loucherja in na zastopnike nemške
težke industrije, ki so že opetovano
zahtevali tako združenje. Zapahnje-
na med Ameriko in Rusijo, se mora
Evropa združiti, če ne mara biti za-
trta s konkurenco in naraščajočo
gospodarsko silo obeh.

Zveza narodov in haaško razsodišče.

Menim, da ne obstoja ta nevar-
nost. Če bi pa nastala težkoča v tej
smeri. No, zgodilo se je že, da je
protokol razrešil nov protokol. Po-
svojilo, na katero se nanaša ženevski
protokol, je že porabljen. Bomo
pač napravili nov protokol. Te zu-
nanjosti, te formalnosti ne morejo
ovirati misli po zedinjenju. Socialna
demokracija obeh dežel je odločena,
da podpre dobro premišljene načrte.

Novi državni proračun

znaša 13.2 milijarde dinarjev.

S finančnim zakonom od 31. 3. t. l.
se je predpisal državni proračun za
leto 1931/1932. Vsi državni izdatki
bodo po proračunu znašali 13 mili-
jard, 210 milijonov 303.945 dinarjev.
Proračun je za okroglo 100 milijonov
nižji od lanskega. Seveda so različni
izdatki, ki jih je poprej pokrivala dr-
žava, prenešeni na banovine in de-
loma tudi na občine. Zanimivo je,

da se je poseglo zopet nazaj na staro
navado, ki se jo je lansko leto opu-
stilo, da se s finančnim zakonom uva-
jajo tudi razne zakonske določbe, ki
niso finančnega značaja. Tako se z
novim finančnim zakonom na primer
uvaja pravica ekspropriacije privat-
nih zemljišč, ki so potrebna za na-
peljavanje vodovodov ali za zgradbo
električnih daljnovodov.

Lyonski župan Herriot odstopil.

Ker ga socialisti niso več hoteli za župana.

Poslanec Herriot, ki je jako gla-
sen politik in pristaš socialističnih
radikalov (meščanska stranka), je
bil 25 let župan francoskega mesta
Lyon. Dne 29. marca pa je odstopil.
Pri zadnjih mestnih volitvah so do-
bili namreč socialisti tri mandate

več kakor socialistični radikali, ter
so zahtevali župana zase. Socialisti
niso hoteli skupne liste s socialistič-
nimi radikali za občinsko upravo,
čeprav odločujejo v mestnem svetu s
svojimi 27 mandati. Ves občinski
svet šteje 57 članov.

Dober Hendersonov odgovor

na vprašanje o nemško-avstrijski
carinski uniji.

Poslanec angleške delavske
stranke je vprašal Hendersona, če
mu je znano, da še katera druga dr-
žava želi pristopiti k nemško-avstrij-
ski carinski uniji.

Henderson je odgovoril na vpraša-
nje: Menim, da večina držav ne mara
sedaj storiti nič pozitivnega, marveč
se žele samo prepirati.

vendarle nekoliko tolažbe, da pri-
pada ob vsem tem zmašilu bodoč-
nost vendarle socializmu.

Nov uradniški zakon. V torek,
dne 31. marca t. l. je bil podpisan
nov uradniški zakon, ki je stopil že
s 1. aprilom v veljavo. Uradniški za-
kon iz leta 1923 je sicer predvideval
enotnost uradniških strok in kate-
gorij, novi zakon pa je sedaj izenačil
tudi vprašanje plač in dobo službe-
nih let.

Bomba za italijanskega prestolo-
naslednika. V gradu italijanskega
prestolonaslednika v Turinu so na-
šli peklenjski stroj, še preden je eks-
plodiral. Prestolonaslednik se je
med tem s soprogo odpeljal.

Blagoslov italijanskega fašizma!

Gibanje revolucionarnih podtajnih
sil v Italiji.

V Italiji imajo že močno opozicijs-
ko gibanje z geslom: pravičnost in
svoboda. To gibanje izdaja redno iz-
hajajoči list, ki se tiska po različnih
tiskarnah, v različnih oblikah, da ga
policija ne more izslediti.

Marčeva številka lista apelira na
delavstvo. Najprej govori o gospo-
darski krizi, kjer navaja ob kratkem
naslednje:

Italija ima en milijon nezaposlen-
cev, več stotisoč dela le po nekaj
dni v tednu. Mezde so se znižale od
1920-21 za 20 do 30 odstotkov; davki
so se zvišali od početka fašizma do
danes od 12 na 20 milijard lir, od
katerih gre 6 za vojaške izdatke,
1200 milijonov za policijo, 500 mili-
jonov za korporacije in toliko tudi
za milico. Užiteninski davek na kilo-
gram kruha znaša 60 centezimov
(približno 1.80 Din), na sol 1.20 lire,
na sladkor 5.32 lire, na kavo 17 lir, na
liter vina 76 centezimov, na tobak
80 centezimov za vsako liro.

Od leta 1928., ko je Mussolini
slovesno obljubil, da davščin ne bo
več povišaval, so zopet narasle za
5 milijard lir (približno 15 milijard
Din). Kaj se dela z denarjem? Letal-
ske izlete delajo čez Ocean, avto-
mobilne ceste grade z 2300 električ-
nimi svetilkami, dvigajo se iz morja
stare, že zdavnaj izropane cesarske
ladje in skale (monoliti) se preva-
žajo v Rim za Mussolinijeve spome-
nike, polnijo se z njim papeževе bla-
gajne, pita se Stahlhelm in Heim-
wehr, grade se za fašistične hierarhe
vile in D' Annunzio je napravil na po-
sestvu pravo trdnjavo. S tem denar-
jem se vzdržuje 10.000 funkcionar-
jev korporacij, 10 strankinih tajni-
kov, 40.000 oseb raznih milic (ob-
mejne milice, pošne milice itd.), 20
tisoč županov (podesta) in funkcionar-
jev mladofašistov in balil ter naj-
manj 20.000 nenamenešenih političnih
tajnih policistov Ovrta, torej okoli
100.000 zajedalcev.

V nadaljnjem govori list o položa-
ju delavcev. Od vseh delavcev je dan-
es italijanski najslabše plačan. Po
poročilu mednarodnega urada dela
znaša kupna sila srednje mezde 190
v Zedinjenih državah, 100 v Veliki
Britaniji, 73 v Nemčiji, 49 v Jugosla-
viji, 48 v Avstriji in le 39 v Italiji.
Od aprila 1927 so v Italiji mezde
padle za 28, indekse cene živila pa le
za 8 odstotkov. V tovarnah so delav-
ci po porušitvi njih organizacij in od-
pravi obratnih zaupnikov popolno-
ma izročeni samovolji podjetnikov.
»Fiat« delavnice imenuje tamkajšnje
delavstvo »Porto longone« (do-
smrtne ječe). Od oficijelno navede-
nih 722.000 nezaposlenih delavcev
jih prejema podpore za nezaposlene
le 180.000 in sicer povprečno po
3.75 lir na dan (okoli 11 Din) skozi
tri mesece. Deželna blagajna za pod-
piranje nezaposlenih je kasirala od
1919 na prispevkih 1275.7 milijonov
lir, na podporah pa izplačala le 413.4
milijone. Prebitek se posoja državi
kot posojilo, čeprav bi že sama člo-
vekoljubnost zahtevala, da podpore
za nezaposlene zvišajo od 3.75 vsaj
na 10 lir na dan.

To je torej sad osemletnega fa-
šističnega gospodarstva nad italijan-
skim narodom!

Gibljejo se sile, ki ukinejo težki
jarem italijanskemu narodu. Zgodilo
se bo! Delavstvo drugod pa naj krepí
svoje organizacije, da tudi nadenj ne
pride strašna reakcija!

Doma in po svetu.

Hujskanje. Nadškofa Jegliča so Italijani zavrili. Niso mu dovolili potovati v Gorico. Ob istem času so molili za preganjane Jugoslovane v Italiji, zlasti duhovnike. Spor je prišel v tako ekstazo, da je prej podoben medsebojnemu hujskanju, kakor zavzemanju za interese manjšine. Italijanski listi imenujejo nadškofa Jegliča — gada ter porabljajo to priliko za najhujše nacionalistično hujskanje ne le proti manjšinam v Italiji, ampak tudi proti Jugoslaviji, če že ne direktno, pa vsaj indirektno. Mi stojimo na stališču, da se taka vprašanja rešujejo v mednarodnih zastopstvih, nikakor pa se ne bi smela takozvana »katoliška akcija« angažirati na tak način, da povečava šovinistična nacionalna nasprotstva ter ustvarja med dvema državama večji propad kakor je že. Z ničemer se ne da opravičiti posledice. Italijani sicer izrabljajo priliko, ker sloni na gojenju nacionalističnega šovinizma, ali mi bi temu šovinizmu ne smeli dajati povoda z neko akcijo, ki z razmerami med državami nima nič opravka, ampak se tiče le hierarhične avtoritete v Vatikanu in nje organizacije. Preganjanje tujerodnih ljudi v Italiji je sicer skoro bestialno, ali akcija, ki je bila izvedena, teh razmer ni in ne bo izboljšala. Sklepali ste mir, takrat bi bili govorili, priznan je v Društvu narodov narodnostno manjšinski odbor. Te primite za ušesa in diplomatom naročite, da store svojo dolžnost. — Tako pa izročate manjšine hujšemu terorju in dajete fašizmu priliko, da vodi dalje meddržavno hujskanje in pripravlja novo vojno.

Nameščenci privatnih podjetij. Izgleda, da so nameščenci povsod enako naivni; tako čitamo v avstrijskem »Metallarbeiter«-ju, kako Alpinska montanska družba v Donawitzu in ostalih svojih obratih meče nameščence na cesto, ali pa jih zaposluje kot pomožne delavce. To so tisti nastavljeni, ki so bili zvesto v

službi generalnega ravnatelja Apolada in so z vsem terorjem pritiskali na delavce v obratih, da so morali postati člani Heimwehra (fašistov). Ti nameščenci so se urili v denuncijantstvu, sedaj prejemajo za svoje izdajstvo nad delavstvom zaslužen plačilo in imajo priliko premišljevati o kapitalistični morali in hvaležnosti. Morda pa se bodo sedaj vendar spametovali. Morda bo to tudi mnogim našim nastavljenecem v naših podjetjih odprlo oči, da se bodo organizirali in se potem ramo ob ramo borili z delavci. Naj nihče ne misli, da je več kot delavec!

Našemu poročilu o obsodbi slovenskih komunistov v Beogradu v zadnji številki našega lista dodajamo naslednje: Poročilo je deloma zgrešeno. Prava imena so: Ne Mirko Prigorelič, ampak Dušan Gligorović, ne Josip Stare, ampak Josip Sore, ne Anton Mravlja, ampak Anton Mravljak. Oproščeni so bili še Fran Novak, Grošelj Franc in Žorga Jakob. Žorga Jakob, ki je že obsojen na pet let robije, je bil naknadne obtožbe oproščen, tako, da mu ostane stara kazen nespremenjena. Josip Poljanec ni bil obsojen na 1 leto robije, ampak na 1 leto strogega zaporu. Vsem obsojencem se je vstrel preiskovalni zapor tako, da so bili takoj izpuščeni Porovne Ivan, Mravljak Anton in Mesner Franc. Poljanec Urša se je izločila iz obtožbe, ker se ji je emračil um ter se je oddala v opazovalnico. V zaporih se nahaja še 30 obtožencev, proti katerim je vložena že obtožnica pri deželni sodišču v Ljubljani.

Zakaj se na postajah jugoslovanskih železnic forsira alkohol? Pisceh teh vrstic sem se pred kratkim peljal proti Beogradu. Že na zagrebškem glavnem kolodvoru sem žele kavo ali vsaj čaj. Toda kave in čaja pri vlaku »nema«, pač pa kvečjemu v restavraciji. Zato pa se tembolj vsiljuje potnikom različne alkoholne pijače. Ko se je jutraj ob pol 5.

uri ustavil vlak na postaji v Rumi, se je začel na vse grlo dreti pod okni vlaka mladenič, ki je ponujal pomaranče, pivo in »špricere«. Zatehteval sem kavo, toda on se je osorno odrezal: »Nema kafe.« Mislim, da bi bila uprava drž. železnice poklicana, da restavraterje po postajah prisili, da dajo potnikom kavo, mleko ali čaj in da jim ne vsiljujejo samo alkohola. Maribor je menda zadnja postaja, kjer se še dobi kava. A.

Sejm v Bruslju. Od 8. do 22. aprila t. l. se bo vršil 12. mednarodni trgovski sejm vzorcev v Bruslju (Bruxelles). Vizum. Obiskovalci sejma dobe brezplačni belgijski vizum, ki ima veljavnost bivanja v Belgiji od 1. do 30. aprila t. l. Sejm vzdržuje poseben stanovanjski urad, ki preskrbi brezplačno obiskovalcem in tujcem stanovanja v hotelih in pensionih. Urad se imenuje »Bureau Officiel de Renseignements pour Etrangers de la ville de Bruxelles« in se nahaja permanentno v Bruslju, 10. »Grand« Place. Vse podrobnejše informacije se dobe pri belgijskem konzulatu v Ljubljani.

Če prevzame hčerka dolžnosti gospodinje se mati razveseli, ker ve, da je hčerko pravilno vzgojila. Ni ji potrebno ponavljati: »Za lepo perilo le Zlatorog milo!«

Občinske volitve na Solnograškem sicer niso prinesle velikih sprememb, vendar kažejo nekaj značilnih pojavov. Liberalno nacionalne stranke so vsled svoje razcepjenosti precej zgubile, zato so pa narodni socialisti, ki jih dosedaj v občinskih upravah še ni bilo, dobili 64 mandatov. Krščanski socialci so razen manjših izgub obdržali svoje, medtem ko so socialistični glasovi zlasti v podeželskih občinah precej narasli. V glavnem mestu Salzburgu so od 20.777 oddanih glasov dobili socialni demokrati 6924 glasov in 14 mandatov, krščanski socialci 6251 (13), narodni gospodarski in stanovski blok 4145 (8), hitlerjevci 1878 (4) in skupina Schulz 895 (1). Dasi ravno so socialni demokrati v Salzburgu zgubili 1 mandat, so ostali še vseeno najmočnejša stranka, medtem ko so v Badgasteinu padli od 13 na 9 mandatov in zgubili župana. Zato pa je število njihovih mandatov na deželi porastlo za skupno 10, kar znači, da se širi njihov vpliv vedno bolj na podeželje.

Film: »Na zapadu nič novega« bodo vendarle predvajali na Dunaju. »Der Wiener Tag« poroča, da se vrše pogajanja z družbo, ki je film izdelala, glede modalitet, pod katerimi bi se film na Dunaju lahko predvajal. Tudi ameriški poslanik na Dunaju se je zavzel za predvajanje tega ameriškega filma. Predvajanje se bo vršilo s nekaterimi spremembami najbrž še pred prazniki. Da-li se bodo vršile predstave le za povablence, ali javno, ni znano.

Konec narodnosocialističnega režima v Thüringu. Znani so izpadi dr. Fricka, narodnosocialističnega ministra za notranje po vse v Thüringu, proti vsemu kar ni trobilo v Hitlerjev nacionalistični rog. Od januarja lanskega leta so bili hitlerjevci s

pomočjo nemške ljudske stranke na vladi in so v tej kratki dobi povzročili več konfliktov s centralno vlado, kakor vse ostale dežele skupaj. Po uvedbi »zasilne odredbe« (Notverordnung) se je pa situacija čez noč spremenila; ljudska stranka je odpovedala hitlerjevcev pomoč. Ko so večeraj socialni demokrati predlagali vladi nezaupnico, so poleg komunistov glasovali zanjo tudi poslanci ljudske stranke. S tem sta Frick in njegov tovariš Merschler doženspodarila.

Hitler proti Hindenburgovi diktaturi. Ker je predsednik nemške republike Hindenburg izdal neke zasilne odredbe proti nasilnostim hakenkreuzlerjev, se je vodja narodnih socialcev Hitler odločil, da brani ustavo z ustavnimi sredstvi, zato namerava vložiti tožbo pri državnem sodišču proti predsednikovim zasilnim naredbam, ki so naperjene proti desnini, pa tudi proti levim ekstremistom.

Policija v Berlinu ima s tamošnjimi komunisti mnogo posla. Berlinška policija je izvedla pri komunističnih voditeljih hišne preiskave in aretirala več oseb. Istotako so bile v Breslavi izvršene številne preiskave. Tamkaj je policija v neki garaži zaplenila vžigalnike, vžigalne vrvice ter 80 funtov dinamita.

Razbite šipe na palači justičnega ministrstva v Berlinu. Dne 30. marca je bilo na poslopju državnega justičnega ministrstva razbitih večje število šip. Kamenje je bilo zavito v platno, ki je nosilo napise: »Doli s paragrafom 218 (ki napoveduje odpravljanje plodu) ter z zasilnimi naredbami.« Storileci so utekli. Domneva se, da so to bili mladi komunisti.

Predsednik najvišjega španskega vojnega sodišča moral odstopiti. General Bourgete, predsednik najvišjega vojnega sodišča na Španskem, je podal časnikaarjem izjavo, da bo treba potem, ko se sestavi redni parlament, vse one osebnosti poklicati na odgovornost, ki so uvedli diktaturo. »Jaz bom,« je izjavil Bourgete, »vsakega generala kazensko preganjal, ki bi si usodil uvajati novo diktaturo.« Vsled te izjave je bil general Bourgete prisiljen demisionirati. Generala so nato zaprli v trdnjavo Carich.

Za 36 urni delovni teden v Novi Zelandiji. Sosednji otok Avstralije, Nova Zelandija, je socialno vsaj za koloniste jako dobro urejena država. Nastopa pa sedaj tudi tam nezaposlenost. Pomembno je, da priznavajo podjetniki sami, da druge pomoči zaenkrat ni, kakor skrajšanje delovnega časa. Uradno so ugotovili, da so stroji v zadnjih osmih letih izriili od dela najmanj 30% delavcev. Z ozirom na ta položaj in razumevanje položaja na vladni in podjetniški strani, zahtevajo novozelandske strokovne organizacije z upanjem uvedbo 36 urnega delovnega tedna. Program strokovnih organizacij mora biti praktičen in napreden. To je pa tedaj, če obvelja, da stroj ne sme

Hkrati za podnevi in ponoči je
Nivea-Creme

ker omogoča njena najvažnejša sestavina Eucerit, ki pospejuje nego kože, da se Nivea-Creme globoko vpije v kožo, ne da bi se koža količkaj svetila. Podnevi Vas varuje vpliva krema pred gredim vremenom in nadomešča maščobo, ki Vam jo jemlje veter in grdi vreme, kožo pa dela voljno in gibčno. Ponoči deluje Nivea-Creme na ta način, da Vam olajša in krepi polt in da dobite živahen in mladosten videz. Nivea-Creme ne morete nadomestiti niti z najdražjimi luksuznimi kremami, ker ni nobene druge kreme, da bi imela v sebi Eucerit, ki kožno staničje hrani in olajša, na kar se tudi opira iznenadjačoče in blago delovanje Nivea-Creme.

Škatle po Din 5.—, 10.— in 22.—. Tube iz čiste pločevine po Din 9.— in 14.—.

Izdeluje v Jugoslaviji: **Jugosl. P. Belersdorf & Co., d. s. o. j.**
Maribor, Gregorčičeva ulica štev. 24

Valentin Katajev:

Samomorilec.

S strani državljana je bila to v vseh pogledih svinjarija. Samo zato se je sklenil usmrtiti, ker po kazenskem zakoniku samomor ni prepovedan. Skratka, neki državljani se je, razočaran nad sovjetsko upravo, sklenil zvrniti z obrazom naprej v grob.

Žalostno, toda resnično.

Ko je državljani prejel redno plačo in kompenzacijo za neizrabljeni dopust, je mrzlično napisal smrtno oznanilo, ga poslal mestnemu odboru, ter kupil v trstu velik in lep žebelj, košček toaletnega mila in tri metre vrvi. Potem je šel domov, postavil k steni stol in stopil nanj.

Kr-r-rah!

»Vrag naj ga vzame! To naj bo torej stol? Niti mladega, inteligentnega samomorilca ne more držati! In temu naj se pravi borba za dobro kvaliteto? To naj bo lesni trust? Tfu!«

Toda državljani ni bil eden od teh ljudi, ki se uklonijo pod udarci usode, ki ni nič drugega kakor teorija verjetnosti! Zlezel je na okno in pričel zabijati žebelj v zid.

Kr-r-rah!

»To je lep žebelj, ki se tako hitro skrivi! Borba za kvaliteto! Hva-

la! Le na kaj naj se pošten človek še obesi? Ne bo šlo drugače, kakor da privežem vrvico na lestene. Ta je še starorežimski. Ne bo se odtrgal.«

Državljan je privezal vrv na lestene, napravil elegantno zanko in jo pričel drgniti z milom.

»Kakšno milo pa je to? Prvič se sploh z njim ne da drgniti, drugič pa ne diši po šmarnicah, ampak kvečjemu, oprostite, da se tako izrazim, po kakem kozlu. Kar odvrtno mi je obesiti se.«

Pa je vendarle prezrl to odvrtnost, vtaknil glavo skozi zanko in skočil v prazno.

Kr-r-rah!

»Naj bo ta preklicana vrv trikrat prekleta! Kaj je to sploh vrv? Na najlepšem mestu se pretrga. Prosim, prepričajte se... Kvaliteta... Da so moje oči morale kaj takega videti...«

»Vrag naj vzame vse skupaj! Poizkusimo kaj enostavnejšega. Aha! Kuhinjski nož. Ali preboden padem, ali pa bo strelica šnila mimo mene, tako se nekje bere.«

Kr-r-rah!

In strelica je zares šnila mimo: roka na eno stran, rezilo na drugo. Državljan se je divje zakrohotal:

»Bodite uverjeni! Ha-ha-ha! Kvaliteta! Kaj naj zdaj še poizkusim?«

»Če je komu usojeno umreti, potem mora umreti! Vrag naj vzame nož, ta prokleti ostanek gnilega srednjeveškega romantizma! Izkušeni samomorilci trdijo, da so za samomor prav prikladne vžigalice. Vreže v kozarec kakih petdeset glav, izpiješ — in konec besedi. Pametna misel! Kako, da se že prej nisem na to spomnil?«

Državljan je vesel odprl novo škatljo vžigalic in vsaki živahno odlomil glavico.

»Ena, dve, tri, deset, dvanaest... Hm... V škatljici je vsega skupaj komaj dvajsetosam vžigalic, medtem ko jih je treba najmanj šestdeset.«

Državljan je tiho zaplakal:

»Sodržavljan! Rodni bratci! Kaj je vendar to? Kvaliteta — to že razumem, toda kje je zapisano, da mora sposoben sovjetski državljani toliko pretrpeti zaradi kvantitete? K vragu z vžigalicami! Z glavo bom krepko udaril ob zid in stvar bo končana. S svojo lastno glavo bom dosegel uspeh.«

Državljan je zamižal, se zaletel in...

Krrrah!

Stena se je s treskom prelomila in državljani je zletel na ulico.

»No, no! Hvala! Živela kvaliteta in kvantiteta! Ura! Haha!«

Vendar pa ni znorel in tudi v bolnico ga niso peljali.

Državljan je izpil še eno steklenico, se oddahnil in dejal:

»Glej! Končno sem našel, kar rabim. Ocetna kislina. Ta me ne bo pustila na cedilu. Nihče ni kriv moje smrti...«

Državljan se je z vročimi ustnicami dotaknil stekleničice in jo izpraznil do dna.

»Dobra stvar! Skoraj taka ko vino, samo malo mehkejša. Ali naj še eno izpraznim?«

Državljan je izpil še eno steklenico, zastokal in zamahnil z roko.

»Klobase bi rad jedel in ikre. Jaz, norec, mislim na smrt, ko je pa življenje vendar tako lepo! To je kvaliteta! Maria, golobica, pojdi in mi prinesi še dvakrat ocetne kisline in eno klobaso. Vražje dober tek imam danes.«

»No, pojedel sem in zdaj lahko malo pomislim na vse sladkosti življenja... Tfu! Kaj imam vendar v želodcu? Oh, pred očmi se mi temni. Klobasa, oh, klobasa! Sodrug, poginil sem v borbi s kvaliteto! Življenje pa je tako le...«

S temi besedami je državljani legel na hrbet in umrl.

Sicer pa se je to itak skladalo z njegovimi prvotnimi načrti.

(Iz knjige »Ptički božji«. — Prevedel B. Z.)

koristiti samo peščici ljudi, ampak splošnosti.

Einsteinov pacifizem. Slavní profesor Einstein je bil v Ameriki na učnem potovanju. Na poti se je ustavil tudi v Chicagu, kjer ga je pozdravilo 40 pacifistov. V nagovoru je rekel Einstein, da bi miru le malo koristila velikanska organizacija pacifistov. Edina pot je, če hoče zmagati pravi pacifizem, odklonitev vojaškega službovanja.

Beda vodi v obup! V Grazu se je v torek izvršil roparski napad na neko trafikantino. Nek brezposelni tiskarski delavec je prišel v trafiko in zahteval dve cigari. Ko mu je trafikantinja hotela postreči, jo je iznenada udaril z železno palico dvakrat preko glave. Toda trafikantinja, ki je bila sicer težko ranjena, ni izgubila zavesti. Napadalec so prijeli. Pri zaslišanju je izjavil, da je hotel priti do nekoliko denarja, da bi zamlagel prvega aprila plačati najemnine, ker bi ga sicer najemodajalec deložiral.

Redni zračni promet med Evropo in Ameriko. Dr. Eckener je sklenil z ameriško družbo Goodyear-Zeppelin-Company pogodbo za uvedbo rednega zračnega prometa s »Zeppelinom« med Evropo in Ameriko. Ta promet začne v letu 1933. Do tedaj bo še nekoliko zrakoplovov zgrajenih. Vsaka zračna ladja bo sprejela 50 potnikov, poleg tovora. Celokupna teža bo smela znašati 200 stotov. Torej dva vagona. Vožnja bo trajala do Newyorka dva dni, nazaj pa do Friedrichshafena dva in pol dni. Cena bo znašala 900 do 1000 dolarjev.

Zopet naborne sleparije na Čehoslovaskem. V Košicah na Čehoslovaskem so zaprli večje število oseb radi sleparij pri naborih. Višji vojaški zdravnik Martinek je bil aretiran ter je takoj priznal, da je bil podkupljen. Pri njem so našli v konzervni steklenici skritih 35.000 čehokron. Postojala pa je pravcata akcijska družba, ki je prejela od vsakega, ki se je hotel oprostiti vojaške službe, po 5000 čehokron.

Iz dekleta nastal fant. V Kremzuru na Češkem je služila 29 letna služkinja Ana Skricik. Bila je vestna in kar je pri ženskah redke pojave, precej molčeča in ni marala za moško družbo. Pred kratkim je pa tudi na svojem telesu opazila gotove spremembe, ki so jo začudile. Šla je k zdravniku in ta je presenečeni služkinji odkril, da ona pravzaprav ni dekleta, temveč fant. Ana Skricik se je v novi položaj z lahkoto vživela; dala se je uradno prepisati na ime Vlastimil Skricik in je oblekla moško obleko. Manj prijetno je bilo novemu Vlastimilu, ko je čez par dni dobil povabilo k vojaški naborni komisiji.

Smrtni padec dveh smučarjev. Iz Milana poročajo, da sta dva mlada turinska inženjerja pri smučanju smrtno ponesrečila. Nahajala sta se na Zermattskem Breithornu, torej v bližini Matterhorna, kjer se je pod njima udrl snežni most. Oba sta zdrvela v 100 metrov globoko razpoko ledenika, kjer sta našla smrt. Tovarišem se je s silnim naporom posrečilo izvleči eno truplo.

V Parizu so policaji nabili svoje-ga policijskega ravnatelja. Pri demonstracijah monarhističnih študentov proti drami »Afera Dreyfus« v Teatru de l' Ambigne se je tudi sam policijski šef Guichard, ki je v civilu prisostvoval predstavi, trudil, da bi pomiril demonstrante in preprečil izgrede. Zbral je krog sebe skupino fantalinov in jih je pregovoril, da so z njim na čelu zapustili pozorišče. Pri prehodu bližnje ulice jih je pa ustavil policijski kordon, ki je imel nalogo, da ne sme pustiti demonstrantov tu skozi. Guichard je sicer kričal policajem, da je on njihov šef, vendar policaji nepoznanemu civilistu niso verjeli. Ko je na vsak način hotel predreti kordon, so ga policaji neusmiljeno pretepli. Sedaj premišljuje doma z obvezano glavo o nesigurnosti avtoritete in o temeljitih službenih zmožnostih svojih podrejenih organov.

Porod v zraku. Pred nedolгим časom so poročali listi o poroki, ki se je izvršila v zraku. Sedaj pa poročajo, da se je med zračno vožnjo rodil nedavno tega otrok. Neka žena iz Le Pasa se je podala z letalom v 350 km oddaljeno kliniko. Med vožnjo v višini 1400 m pa je porodila sinčka. Oba, mati in otrok, sta se dobro počutila.

Pripravite se na mednarodno delavsko olimpiado!

Največji dogodek v mednarodnem delavskem gibanju l. 1931 bo II. delavska olimpiada na Dunaju v dneh od 19. do 26. julija.

S polnim navdušenjem se pripravljajo na njo razne dežele. Kajti na tej olimpiadi bo zavedno delavstvo manifestiralo svojo telesno in duhovno moč z raznimi sportnimi tekmami, z manifestacijo množic in z raznimi slovesnostmi in kulturnimi prireditvami.

Delavska olimpiada na Dunaju bo mednarodna zapisnega delavstva za solidarnost proletariata in mednarodni mir.

Tudi iz Jugoslavije se moramo v velikem številu udeležiti te importantne prireditve delavske sportne internacionale. Ministrstvo za notranje zadeve je izdalo dovoljenje, da se je smejo udeležiti člani delavske telovadne in kulturne zveze »Svoboda« in drugih delavskih kulturno-sportnih organizacij v ostalih krajih Jugoslavije.

Od olimpiade nas ločijo komaj še trije meseci. Zato se požurimo s pripravi!

Sklenjeno je, da se iz Jugoslavije udeležimo glavnih prireditev, ki bodo od 23. do 26. julija.

Stroški so zelo nizki, in sicer prijava za vsakega stane Din 70.—, potni list Din 25.— (avstrijski vizum ni potreben), po avstrijskih železnicah je 25% popusta, za člane »Priatelja Prirode« v skupinah po 10 ljudi je do državne meje polovična vožnja, skupno stanovanje na Dunaju je brezplačno in če prehrano računamo na približno Din 80.— dnevno, znašajo celotni stroški za udeleženca iz Ljubljane pri štiridnevem bivanju na Dunaju z brzim vlakom Din 830.— (t. j. Din 385.— vlak, Din 70.— prijava, Din 25.— potni list in Din 350 prehrana z ogledom Dunaja in vseh prireditev), pri potniškem vlaku bi znašali potni stroški Din

228.—, celokupni torej samo Din 700.—. Sodrugi iz drugih krajev lahko po tem sami precenijo vse stroške.

Kdor misli iti na olimpiado, naj na spodaj navedeni naslov **takoj pošlje** svoje ime, priimek z navedbo poklica, svojega članstva v »Svobodi« ali strokovni organizaciji, nadalje, ali misli potovati s potniškim ali brzovlakom in če želi skupno prenočišče na Dunaju ali privatno. Ob enem naj pošlje Din 70.—. **Na prijave brez tega denarja se ne bomo ozirali.** Kajti prijavo z Din 70.— moramo odposlati na olimpijski odbor na Dunaj, odkoder bodo poslali za vsakega posebno legitimacijo (Festausweis), ki edina daje pravico na sledeče ugodnosti: ni treba avstrijskega vizuma, 25% popusta na avstrijskih železnicah in dunajskem tramvaju, brezplačen obisk vseh olimpijskih prireditev, brezplačno skupno stanovanje, popust za gledališča. Torej za Din 70.— so velike ugodnosti. **Prijavnine Din 70.— ne bomo vrnili v nobenem slučaju.**

Vsakdo naj se potem sam briga za potni list. Mi bomo posredovali pri oblasti, če bi se komu delalo težkoče. Vsakdo naj si preskrbi pravočasno delovni dopust in hrani najdenar. Kdor ne bo imel do 22. julija potrebne vsote za pot in bivanje na Dunaju, ne bo smel odpotovati.

Točen program olimpiade in druge olimpijske zadeve bomo sproti in pravočasno objavljali v delavskem časopisu.

Toda odločite se takoj! Kdor misli iti na olimpiado, **nam mora poslati prijavo z Din 70.— najkasneje do 15. aprila.** Če bi podružnice »Svobode« ali strokovne organizacije v kakem kraju posebej zbiralale prijave, prosimo te organizacije, da nam vse prijave prav tako pošljejo do 15. aprila.

»Svoboda«

Ljubljana, poštni predal 290.

All si že poravnal naročnino? Ako še ne, stori svojo dolžnost takoj!

Ljubljana.

»Priatelj Prirode« v Ljubljani priredi na velikonočni pondeljek 7. t. m. svoj prvi pomladanski izlet na Borovnico, romantični Pekel in čez krasne planote na Cerknico in Rakhek. Vodja izleta je s. Prezelj. Odhod iz Ljubljane z glavnega kolodvora ob 7.35 zjutraj, povratek ob 21.57. Vsakdo naj kupi vozno karto do Borovnice. Za skupino 10 ljudi bo nazaj polovična vožnja. Kdor le more, naj se udeleži tega lepega izleta.

Za veliko sleparijo majhno kazen. Kakor poročajo časopisi, je bila v razsodbi proti lastnici sleparske banke Hanan, katera je s ponarejenimi delnicami ogoljufala veliko število malih vlagateljev za več kot 60 milijonov frankov, izrečena prav mila kazen. Sleparka je bila obsojena samo na 2 leti zapore in 3000 frankov denarne kazni. Njen pomagač Lazar Bloch pa na 18 mesecev ter 300 frankov kazni. Njen drugi pomagač pa celo samo na 3000 frankov denarne kazni. Čim večja delikt, tem manjša kazen.

Težka rudniška nezgoda v Španiji. V nekem rudniku pri Oviedo se je pripetila huda eksplozija jamskih plinov, kakršnih je bilo v novejšem času več, zlasti v Nemčiji. Po dose-danjih poročilih je bilo 24 smrtnih žrtev. Vendar pa se boje, da jih je še več, ker je še mnogo rudarjev v rovu zaprtih.

Vsakdo mora čitati Fr. Žgežvevo knjigo

o spolni vzgoji

Stane 8 Din in se dobi v vseh knjigarnah. ---

Maribor.

Tovarnar Schonsky mora plačati dopust.

Te dni se je končala pri mariborskem okrajnem sodišču značilna pravda med nekim tkalskim mojstrom in g. Friderikom Schonskym, lastnikom tekstilne tovarne E. Zelenka & Co., radi plačila 14-dnevne-ga dopusta in neplačanih ur. Tkal-ski mojster je imel namreč z g. Schonskym kot lastnikom tvrde E. Zelenka & Co. dogovorjen 14-dnevni dopust, katerega pa lansko leto ni dobil in je zato tkalski mojster tožil na plačilo tega 14-dnevne-ga dopusta, ko je moral delati v tovarni. Nadalje je moral tkalski mojster tožiti na plačilo 11 delovnih ur po Din 10.—, ki jih je moral opraviti v tovarni g. Schonskyja, a jih tudi ni dobil plačanih. Okrajno sodišče je po dveh razpravah razsodilo, da mora lastnik tovarne E. Zelenka & Co., g. Friderik Schonsky, tožecemu tkalskemu mojstru plačati za 14-dnevni dopust ter 11 delovnih ur znesek Din 1190.— in pripadajoče stroške dveh advokatov. Ne zadostuje torej, da fabrikant samo obljubi dopust, ampak ga mora uslužbencu tudi dati in če ga ne da, plačati. G. Schonsky je trdil, da tožitelj ni imel Din 10.— plače, ampak samo Din 5.— od ure, Din 5.— pa je bila baje le premija za izvršeno delo in bi torej smel po mnenju g. Schonskyja zahtevati tkalski mojster za časa dopusta le Din 5.— na uro. Sodišče pa je v sodbi ugotovilo, da nobena priča ni mogla pojasniti, zakaj je plača pri g. Schonskyju tako deljena in tudi tožecemu mojstru nikoli ni bilo rečeno, kakšno količino blaga bi moral izdelati, da dobi premijo, ki se je tudi vedno izplačevala brez ozira na dosežen uspeh dela. Tudi iz pogodbe ni bilo razvidno, da bi bilo med mojstrom in tovarnarjem dogovorjeno, da bi pripadala v času dopusta samo osnovna plača od ure in je moral to priznati tudi sam g. Schonsky. Radi tega je prisodilo sodišče za čas dopusta polno plačo Din 10.— od ure.

Mlekarice stavkajo. Vsako leto so mlekarice izrabile božične in velikonočne praznike in so prodajale mleko na mariborskem trgu po silno pretiranih cenah. Letos pa jim je mestni magistrat, tržno nadzorstvo, prekrizalo račune s tem, da je izdalo strogo naredbo, ki onemogoča navijanje cen. Ker jim je bila ta spekulacija torej onemogočena, so v četrtek skoraj vse mlekarice izostale, tako da je na trgu prodajala mleko po predpisanih cenah samo stojnica graščine »Haus am Bachern«. Vsled velikega navala je morala pri stojnici skrbeti za red mestna policija.

Cirkus na Glavnem trgu. Menda v nobenem drugem mestu v Jugoslaviji ne dovoljujejo merodajni faktorji, da bi smeli razni potujoči žonglerji, akrobati itd. prikazovati svoje umetnosti na Glavnem trgu, kot je to slučaj v Mariboru. Poleg prodajalcev raznih patentiranih izumov, ki na stojnicah skoro vsak dan razkazujejo strmečemu občinstvu razne predmete, se od časa do časa pojavljajo na trgu tudi šotori, sčasoma se bo pa morda etabliral na Glavnem trgu še kak večji cirkus. Bilo bi zelo priporočljivo, da bi mestni magistrat ne izdajal sličnih dovoljenj, oziroma, da bi za to odkazal kak prostor na periferiji mesta.

Prodaja mesa. V soboto, dne 4. aprila, ob 7. uri zjutraj se bo na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnicni prodalo 150 kg telečjega mesa po Din 10.— za kg.

Novo zgradbo palače hranilnice dravske banovine so prevzele trdke ing. Jelenec & Štajner in Živic.

Delavka se je od slabosti zgrudila. V sredo, dne 1. aprila, se je na dvorišču okrog-nega urada od slabosti zgrudila delavka I. Zupancič. Rešilni oddelek jo je moral prepeljati na njen dom.

Umrli je v mariborski bolnici v sredo, dne 2. aprila, 37-letni Rajko Ločnik, uradnik ekspoziture OUZD v Mariboru.

Človeško okostje na Smolniku. Minulo sredo je neki drvar našel na Smolniku pri Rušah, pod neko skalo, okostje neznanega moškega. Identitete okostnjaka dose-daj še niso mogli ugotoviti, kakor tudi ne, kako je prišel nesrečnež ob življenje.

Velikonočno streljanje zahteva vsako leto žrtve. Kot prvega ponesrečenca pri letošnjem velikonočnem streljanju so v sredo pripeljali v tuk. splošno bolnico 62 let-nega posestnika Mastnaka iz Slivnice. Ponesrečil se je, ko je sprožil prvi strel iz možnarja, ki mu je prizadel na obrazu hude poškodbe. Da se preprečijo take vsakoletne nepotrebne žrtve, bi bilo priporočljivo, da oblasti prepovejo streljanje o veliki noči.

Koncert Pavle Lovšeto se bo vršil dne 10. aprila zvečer v kazinski dvorani. Pri koncertu bo sodelovala tudi hčerka umetnice, gđc. Majda Lovše.

Pisarne, industrijska podjetja, šolska vodstva, kupujte edino v naši papirnici, Slomškov trg 6.

Hrastnik.

Zahvala. Predstojništvo »Občekoristne in kreditne zadruge Dom rudarskih upokojencev v Hrastniku« izreka tem potom iskreno zahvalo pevskemu odseku društva »Svoboda« v Hrastniku, ki je priredil dne 1. marca t. l. v Delavskem domu v Trbovljah koncert, katerega čisti dobiček v znesku Din 800.— je naklonil gori imenovani zadrugi. Predstojništvo želi in upa, da bodo ta plemeniti čin posnemala tudi druga hrastniška društva z ozirom na človekoljuben namen zadruge.

Jesenice.

Ljudska igra »Prisega o polnoči«, ki jo je spisal Manica Komarova, je bila v nedeljo, 29. marca, uprizorjena tudi na Jesenicah. Igrana je bila v Delavskem domu; na oder jo je postavil dramski odsek »Svobode«. Uprizoritev je bila v režiji s. Škerlja skrbno pripravljena in je igra pri delavski publiki, ki je častno napolnila dvorano, dosegla velik uspeh. Pri predstavi je sodeloval orkester kovinarske godbe pod vodstvom s. Fr. Čeleznika.

Kulturni pregled.

Živko in Gojko.

Imam dva prijatelja. Enemu je ime Živko, drugemu je ime Gojko. Živko je jurist, Gojko je filozof. Živko mnogo piše, Gojko mnogo kritizira. Gojko in Živko sta med seboj sprta. Zakaj sta sprta, pravzaprav ne vem. Oba sta pa vnetja za sporazum med balkanskimi narodi. Živko je spisal brošuro »Za balkanski sporazum«. Gojko pa jo je, ker je z Živkom sprt, v »Socijalni Misli« kritično raztrgal na drobne kose. Živko namreč piše v brošuri, da so Jonski otoki v Jadranskem morju. Gojko ga popravlja, da so ti otoki seveda v Jonskem morju. Živko trdi, da je mesto Midija ob Egejskem

morju. Gojko mu predločuje, da je to mesto ob Črnem morju. Živko pravi, da leži otočje Dodekanez ob albanski obali. Gojko ga poučuje, da je Dodekanez ob Mali Aziji. Živko pripoveduje, da je bil nekdanji grški kralj Jurij zet nemškega cesarja Viljema. Gojko pa trdi, da je bil nekdanji grški kralj Konstantin — ne pa Jurij — svak cesarja Viljema, ne pa zet. — Jaz se svojima prijateljskoma smejem. Živku, ker je slab geograf in mizeren poznavalec dinastičnih sorodstev. Gojku, ker je dlakocepski kritičar. Za balkanski sporazum, za katerega sta oba navdušena, je namreč precej vseeno, ali so Jonski otoki ob Jadranskem morju ali ob Egejskem, ali je Midija ob Črnem morju ali ob Jonskem, ali je Dodekanez ob maloazijski ali ob grški obali, ali je Jurij Viljemov svak ali

je Konstantin njegov zet. Saj je Lloyd George celo trdil, da je Zagreb glavno mesto Čehoslovonije. — Lepo pozdravljam geografskega ignoranta Živka in kritičnega pedanta Gojka! — Kranjski Janez.

Sodrug, ali si že tudi za letos plačal članarino za Cankarjevo družbo? Din 20.— ni tak znesek, da bi ga ne zmožel. Cankarjevi družbi pa s tem naravnost pripomoreš, da že lahko računa s stroški za nove knjige, ki morajo biti še lepše od lanskih.

Ne odlašaj! Tudi druge vzpodbujaj! Iz nas samih in iz naše lastne volje nastaja močna Cankarjeva družba, ki je v dveh letih razdala 40.000 knjig.

Manufakturna trgovina

I. Tomšič

Ljubljana, Sv. Petra c. 38

priporoča ceaj. občinstvu

vsakovrstno manufakturno blago zlasti trpežni ČEŠKI LODEN ZA ŽELEZNIČARJE; velika izbira srajc, kravat, rokavic in nogavic.

Štivo se en zvezek!

od Papirnice

Študentske tiskarne
Šlomškov trg 6

GRADBENO PODJETJE
INŽ. ARH. JELENEC
& **INŽ. ŠLAJMER**
V MARIBORU

naznanja, da se je preselilo dne 1. aprila t. l. v nove, lastne pisarniške prostore v Vrazovi ozir. Miloš Obiličevi ulici pri mestnem parku. (Prejšnje skladišče g. stavb. Baltzerja.)

Higienična pralnica in svetlolikalnica
FR. ŠIMENC, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8.
Kemično snaženje oblek.

Pristopajte k zadrugi

„Delavski dom“

r. z. z. o. z. v Mariboru

Pristopnina znaša 5 Din, delež 125 Din. Vsak delavec, delavka naj smatra za svojo dolžnost da bo član te delavske zadruge.

Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih.

Pa se zgodi, da mama je zbolela — kako je Zlatica za njo skrbela! Pristrčno, vdano jo je negovala, je zanjo kuhala in zanjo prala.

Ko mamica to tiho občuduje, se Zlatica pri sebi le raduje: Ni mnogo dela, ni skrbi in truda, ker milo Zlatorog ustvarja čuda.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog: nad vse te terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

Nalagajte svoje prihranke
v Štajerski hranilnici in posojilnici v Mariboru, Rotovski trg 6.

Zahtevajte vedno in povsod kruh in pecivo iz Delavske pekarnice v Mariboru. - Telefon štev. 2324.

Tivar obleke

Lastna izdelava blaga in podloge nam omogočuje nuditi

TIVAR OBLEKE

za gospode, dečke in otroke najboljše kakovosti po najnižjih cenah!

CENA OBLEK ZA GOSPODE	Din 240.— do 750.—;
ZA DEČKE:	Din 200.— do 330.—;
GAMBETA OD 11 DO 14 LET:	Din 210.— do 270.—;
MORNARSKA OBLEKA OD 3 DO 10 LET:	Din 130.— do 150.—;
OBLEKA ZA OTROKE OD 3 DO 10 LET:	Din 110.— do 270.—;
RAGLAN:	Din 650.—;
HLAČE:	Din 90.— do 180.—.

Vrsta
Tek. štev.
Prodajna
cena
Din
50
Pazite
na gornjo ceno!

Obiščite naše prodajalce v Mariboru:

Jakob Lah, Glavni trg 2

in Veletrgovina

H. J. Turad, Aleksandrova c. 7

pa se bode uverili o resničnosti naših navedb. Prost ogled, ne da bi se sililo k nakupu!

Pazite na zaščitni znak in tvorniško ceno!

Pazite se pred ponaredbami!

MALA NAZNANILA.

Vsi letni naročniki dobe **zastonj**

14 karatno originalno americkansko

zlatu nalivno pero

ali pa **Kürschnerjev ročni leksikon**, (900 strani, 32 tabel) ali eno **prvovrstno radijsko cev**.

Zahtevajte takoj brezplačno na ogled „Radio“ „Welt“. Naroča se Administration der „Radio“ „Welt“ Wien I, Pestalozziggasse Nr. 6, ki prinaša obširne radioprograme, interesantne slike in ima lepo urejene poučne tehnične članke.

Usnjate rokavice v veliki izbiri

tu in inozemske **negavice** po nizkih cenah.

Trgovina z rokavicami in stezniki

Marija Sieber,

Maribor, Glavni trg 14, preje Gosposka 9.

ELEKTROMECHANICA DELAVNICA

M. TRABI

Maribor, Vodnikov trg 3, Tel. 2702

Popravlja vse vrste električnih strojev in aparatov, novo ovijanje sežganih elektromotorjev, dynamo-strojev, transformatorjev itd. Lastna preizkuševalnica, točna in kulantna postrežba, zmerne cene, nakup in prodaja porabljenih motorjev in dynamo-strojev.

Kolesa, otroške vozičke, gramofone in šivalne stroje vseh vrst popravlja najceneje meh. del.

Justin Gustinčič

Maribor, Tattenbachova ulica št. 14

Velika zaloga gramofonov in plošč znamke „Columbia“ in več drugih znamk.

V tekstilnem bazarju

Vetrinjska ulica št. 15
Maribor

se dobi dobro blago za ženske in otroške obleke po Din 8.—, 10.—, 12.— meter. Oglejte si pred nakupom.